

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A
PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
PROFESORI

DISCIPLINA DE EXAMEN: CONFECȚII TEXTILE – TRICOTAJE - FINISAJ TEXTIL

2015

1. PREZENTARE. COMPETENȚE GENERALE

PREZENTARE

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ reprezintă documentul curricular și normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactic/metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate și inovate structurile și unitățile de competențe - cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile corespunzătoare standardelor și statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ** al cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor științei devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate instituția școlară și substanța **competențelor dobândite** de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de **roluri specifice**. De exemplu, pentru dimensiunea didactică, menționăm rolurile: evaluator intern și extern, consilier în procesul de învățare și, mai ales, în depășirea dificultăților în învățare, mediator didactic în procesul de adecvare a logicii domeniului de specialitate la psihologia învățării, predării, evaluării etc.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculară tehnologiei. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Tematica programei reflectă **ponderile**:

- conținuturilor destinate pentru formarea competențelor științifice (aprox. 60%);
- conținuturilor destinate formării competențelor didactice, încorporând metodică și aplicațiile școlare ale domeniului (aprox. 30%);
- conținuturilor altor tipuri de competențe necesare cadrelor didactice - competențe cheie (aprox. 10%).

În elaborarea programelor au fost aplicate **criterii de selectare a conținuturilor**, precum: relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conținuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socioculturale, sociale, economice și tehnologice în schimbare/în evoluție, integralitatea și coerența viziunii asupra cunoașterii de specialitate, abordate în relație cu didactica domeniului de specialitate, actualitatea științifică, în raport cu schimbările/ inovațiile la nivel conceptual, metodologic și aplicativ și asigurarea calității în educație.

COMPETENȚE GENERALE

- Proiectarea activității didactice
- Conducerea și monitorizarea procesului de învățare
- Evaluarea activităților educaționale
- Utilizarea tehnologiilor digitale
- Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor
- Managementul clasei de elevi.

2. TEMATICA DE SPECIALITATE. COMPETENȚE SPECIFICE

TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Materii prime și materiale utilizate în textile

- 1.1. Fibre textile: clasificare, proprietăți fizice, mecanice și chimice.
- 1.2. Fire textile: clasificare, proprietăți fizice și mecanice.
- 1.3. Țesături și tricoturi: clasificare, proprietăți fizice și mecanice.

1.4. Materiale auxiliare pentru confecții textile: clasificare, rol.

2. Tehnologii de obținere a tricoturilor

2.1. Principiile procesului de tricotare: organe de formare a ochiurilor, procedee de tricotare.

2.2. Principii de acționare a acelor:

- sistemul de tricotare: definiție, tipuri de came;
- poziții caracteristice ale acelor într-un sistem de came de acționare;
- traiectoriile acelor pentru obținerea principalelor efecte tehnologice.

2.3. Mașini de tricotat:

- clasificarea mașinilor de tricotat și particularități specifice pe grupe de utilaje;
- caracteristicile tehnice ale mașinilor de tricotat;
- mecanisme și dispozitive comune mașinilor de tricotat.

2.6. Tricotarea pe mașini rectilinii: caracteristici tehnice, poziția relativă și mișcările organelor de formare a ochiurilor, posibilități tehnologice.

2.7. Tricotarea pe mașini circulare: caracteristici tehnice, poziția relativă și mișcările organelor de formare a ochiurilor, posibilități tehnologice.

2.8. Structura și proiectarea tricoturilor simple (din bătătură): clasificare, metode de reprezentare, parametri de structură, reprezentarea legăturilor de bază.

3. Tehnologii de obținere a confecțiilor textile

3.1. Pregătirea pentru croit și croirea materialelor textile:

- șablonarea materialelor: condiții tehnice, metode de șablonare;
- șpanuirea materialelor: condiții tehnice, variante de șpanuire;
- secționarea șpanului: condiții tehnice, mașini de secționat;
- decuparea detaliilor: condiții tehnice, mașini și utilaje specifice.

3.2. Cusături și tehnologii de asamblare

3.2.1. Cusături mecanice (clasificare, reprezentare, codificare).

3.2.2. Asamblări prin termolipire.

- definirea noțiunii de termolipire;
- materiale secundare și auxiliare utilizate la termolipire (țesături, nețesute și adezivi);

3.2.3. Asamblări neconvenționale (prin curenți de înaltă frecvență, prin ultrasunete).

3.3. Utilaje pentru confecționarea îmbrăcămintei: mașina simplă, mașina triploc, mașina Uberdec, mașina de cusut în lanț (caracteristici tehnice, organe de formare a cusăturii).

3.4. Tratamente umidotermice: operații, parametri tehnologici, utilaje specifice (presa de călcat).

3.5. Proiectarea constructivă a tiparelor .

3.5.1. Dimensiuni necesare : definiții și relații de interdependență.

3.5.2. Rețele de linii de bază și definirea punctelor, liniilor și segmentelor principale la produse cu sprijin pe umeri și sprijin în talie.

4. Tehnologii și utilaje pentru finisarea materialelor textile

4.1. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre celulozice:

descleiere, curățire alcalină și albire (definiție și parametri de lucru).

4.3. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piurare (definiție și parametri de lucru).

4.4. Tehnologii de pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea și albirea (definiție și parametri de lucru).

4.5. Tehnologia vopsirii materialelor textile: clasificarea tehnologică a coloranților, noțiuni generale de vopsire.

4.6. Tehnologii pentru imprimarea materialelor textile: procedee de imprimare.

4.7. Apretarea chimică a materialelor textile (neșifonabilizarea, hidrofugarea, impermeabilizarea, ignifugarea): definiții.

5. Conceptele de asigurare a calității, controlul calității și sisteme de calitate

5.1. Asigurarea calității: calitate internă, calitate externă, calitate totală;

5.2. Controlul calității: evaluarea calității, supravegherea calității, inspecția calității, verificarea calității;

6. Sănătatea și securitatea muncii

- 6.1. Măsuri de igienă și protecția muncii: tipuri de instructaje, fișa individuală de instructaj, echipamente de lucru, echipamente individuale și colective de protecție, măsuri de igiena muncii, măsuri de acordare a primului ajutor, trusă de prim- ajutor
- 6.2. Sisteme și dispozitive de protecție: individuale și colective specifice locului de muncă
- 6.3. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului.
- 6.4. Factorii de risc de la locul de muncă: accidente de muncă; boli profesionale.
- 6.5. Materiale și mijloace de prevenirea și stingerea incendiilor: apă, nisip, pături, hidranți, stingătoare cu spumă, cu praf, cu CO₂.

COMPETENȚE SPECIFICE

- Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- Realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinelor/modulelor de specialitate și problemele de învățare specifice domeniului de pregătire;
- Realizarea corelațiilor intra, inter și pluridisciplinare a conținuturilor;
- Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
- Utilizarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic;
- Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor/ modulelor tehnologice;
- Elaborarea, selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată;
- Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
- Dezvoltarea competențelor civice și interpersonale ale elevilor și conduita antreprenorială a acestora;
- Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

3. TEMATICA DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1. Locul și rolul disciplinelor/modulelor de specialitate în învățământul preuniversitar. Construirea demersurilor didactice pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev.
2. Curriculumul școlar:
 - a) elemente componente (curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module);
 - b) documente curriculare (standarde de pregătire profesională, planuri-cadru și planuri de învățământ, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare);
 - c) obiectivele predării – învățării – evaluării la disciplinele/modulele din aria curriculară “Tehnologii”.
- Competențe generale, competențe specifice, unități de competență și competențe.
- d) proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: aprofundare/extindere/opțional ca disciplină nouă;
3. Operaționalizarea obiectivelor didactice: proceduri de operaționalizare și exemple.
4. Relația între competențe și conținuturi de instruire.
5. Metode și procedee de predare-învățare:
 - a) clasificarea și caracteristicile principalelor grupe de metode de învățământ;
 - b) exemplificări de aplicare a unor metode specifice disciplinelor/modulelor de specialitate;
 - c) utilizarea metodelor de predare active – participative, centrate pe elev/tehniciilor de învățare prin cooperare: metoda proiectului; studiul de caz; jocul de rol; brainstorming-ul; lucrul în echipă; problematizarea;
 - d) utilizarea tehnologiilor informatice și de comunicare în procesul didactic; exemplificări;
6. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare:
 - a) funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;
 - b) tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor; exemplificări.
7. Medii de instruire reale și virtuale: cabinete, laboratoare, ateliere, complexe multimedia, săli de clasă, târguri și expoziții, agenți economici (descriere și condiții de utilizare);

8. Forme de organizare a activității didactice: lecția și variantele de lecții; alte forme de organizare (cercurile de elevi, consultațiile, vizitele și excursiile etc.).

9. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curriculare și criteriile de performanță din standardele de pregătire profesională;

a) evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: definire, funcții;

b) metode și tehnici de evaluare;

c) erori în evaluare și modalități de minimizare a lor;

d) construirea instrumentelor de evaluare (teste, chestionare, fișe etc.);

e) calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;

f) tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare.

10. Proiectarea demersului didactic: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea lecției (pentru diferite tipuri de lecții).

11. Modalități de adaptare a procesului instructiv-educativ în vederea integrării elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).

12. Pregătirea profesorului pentru activitatea didactică (profesională de specialitate, psihopedagogică și metodică).

4. BIBLIOGRAFIE

TEMATICA DE SPECIALITATE

1.	***	Standardele de pregătire profesională pentru domeniul Industrie textilă și pielărie, în vigoare
2.	***	Curriculum școlar pentru clasele IX- XII pentru modulele din aria curriculară Tehnologii, domeniul Industrie textilă și pielărie, în vigoare
3.	Budulan, R.	Bazele tehnologiei tricoturilor, Editura „BIT”, Iași, 1996
4.	Comandar, C.	Structura și proiectarea tricoturilor, Editura „CERMI”, Iași, 1998
5.	Grigoriu, A.,
Coman, L.	Bazele finisării materialelor textile, Editura „Tehnopress”, Iași 2001
6.	Filipescu E.	Structura și proiectarea confecțiilor, Editura „Performantica”, Iași, 2003
7.	Hoblea, N.	Materii prime (Materiale textile), Editura “Dosoței”, Iași, 1999
8.	Hoblea, N, Hoblea, Z.	Structura și proprietățile materialelor pentru confecții, Editura „Performantica”, Iași, 2007
9.	Leon, A. L., Chinciu, G.	Asigurarea calității - Ghid practic, Editura „MEGA MIX”, Iași, 2008
10.	Macovei, L.,
Șerban, V.	Tehnologii și utilaje în tricotaje, Editura ”Gh. Asachi”, Iași, 2002
11.	Marinescu, I., ș.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea și securitatea muncii”, Industrie textilă și pielărie, Editura „Mistral”, București, 2008
12.	Mitu, S., Mitu, M.	Bazele tehnologiei confecțiilor textile, Editura „Performantica”, Iași, 2005
13.	Papaghiuc, V.	Procese și mașini pentru confecții textile, Editura “Gh. Asachi”, Iași, 2000
14.	***	Manualul Inginerului Textilist – vol. 1, 2, 3, Editura „Agir”, București, 2002

TEMATICA DE DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1.	Adăscăliței, A.,	Instruire asistată de calculator, Editura „Polirom”, Iași, 2007
2.	Cerghit, I.,	Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
3.	Carcea I.M.,	Consultanță și consiliere educațională, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
4.	Cucoș, C.,	Pedagogie, Editura „Polirom”, Iași, 1996
5.	Cristea, S. (coord.)	Curriculum pedagogic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
6.	Crețu, C.,	Curriculum diferențiat și personalizat, Editura „Polirom”, Iași, 1998
7.	Ionescu, M., Radu, I.,	Didactica modernă, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 1995

8. Jînga, I., Negreș, I., Învățarea eficientă, EDITIS, București, 1994
9. Jînga, I., Istrate, E. Instruirea și evaluarea asistată de calculator, Editura „ALL”, București, 2006

10. Joița, E., Eficiența instruirii, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998
11. Lisievici P. Evaluarea în învățământ. Teorie, practică, instrumente. Editura „Aramis”, București, 2002
12. Manolescu, M., Evaluarea școlară, Editura „Meteor”, București, 2006
13. Neacșu, I., Instruire și învățare, ediția a II-a, revizuită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999

14. Nicola I., Tratat de pedagogie, EDP, București, 1996
15. Nițucă, C., Stanciu, I., Didactica disciplinelor tehnice, Editura „Performantica”, 2006
16. Negreș, I., Didactica Nova, Editura „Aramis”, București, 2004
17. Onu, P., Luca, C., Introducere în didactica specialității – discipline tehnice și tehnologice, Editura „Polirom”, Iași, 2004

18. Onu, P., Luca, C., Didactica specialității, Editura „Gh. Asachi”, Iași, 2002
19. Oprea C.L. Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006

20. Petty G. Profesorul azi. Metode moderne de predare. Editura „Atelier Didactic”, București, 2007
22. Radu, I., T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000
23. Toma, S., Profesorul factor de decizie, Editura „Tehnică”, București, 1999
24. Tomșa, G., Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi, Casa de editură și presă „Viața Românească”, București, 1999

25. *** Curriculum național aprobat , www.edu.ro
26. *** Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare pentru aria curriculară „Tehnologii”.